[2018] 10 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ.

ਸ਼ਿਵਰਾਜ

ਬਨਾਮ

ਰਾਜੇਂਦਰ ਅਤੇ ਹੋਰ

(2018 ਦੀ 8278-8279 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ)

05 ਸਤੰਬਰ, 2018

[ਦੀਪਕ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਸੀਜੇਆਈ ਅਤੇ ਏ.ਐਮ. ਖਾਨਵਿਲਕਰ, ਜੇ.]

ਮੋਟਰ ਵਾਹਨ ਐਕਟ, 1988 ਧਾਰਾ 166 ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇੱਕ ਟਰੈਕਟਰ ਵਿੱਚ ਯਾਤਰਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਟਰੈਕਟਰ ਦੇ ਡਰਾਈਵਰ ਨੇ ਤੇਜ਼ ਅਤੇ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਨਾਲ ਟਰੈਕਟਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਪੱਥਰ ਨਾਲ ਟੱਕਰ ਮਾਰ ਦਿੱਤੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ। ਦਾਅਵਾ ਪਟੀਸ਼ਨ 166 ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਬੀਮਾ ਪਾਲਿਸੀ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਵਾਹਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 2-ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ 9,02,324/- ਰੁਪਏ ਦਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਟਰੈਕਟਰ ਵਿੱਚ ਯਾਤਰਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਬੀਮਾ ਪਾਲਿਸੀ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ - ਅਪੀਲ 'ਤੇ, ਫੈਸਲਾ: ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਪਾਇਆ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਟਰੈਕਟਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਯਾਤਰੀ ਵਜੋਂ ਯਾਤਰਾ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਪਾਲਿਸੀ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਟਰੈਕਟਰ ਦਾ ਬੀਮਾ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਸਾਮਾਨ ਲਿਜਾਣ ਲਈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਟਰੈਕਟਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਯਾਤਰੀ ਵਜੋਂ ਯਾਤਰਾ ਕੀਤੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਟਰੈਕਟਰ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਅਨੁਕੂਲਿਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ ਯਾਨੀ ਡਰਾਈਵਰ - ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਜਾਂ ਸੱਟਾਂ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਜਾਂ ਟਰੈਕਟਰ ਦੇ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣਾ ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਇਕਸਾਰ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਨੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਰਕਮ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਟਰੈਕਟਰ ਮਾਲਕ ਤੋਂ ਵਸੂਲਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨਾਲ ਅਦਾ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ।

ਅਪੀਲਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਦਾਲਤ

ਆਯੋਜਿਤ: 1. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 2 (ਬੀਮਾਕਰਤਾ) ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਪਾਇਆ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਟਰੈਕਟਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਯਾਤਰੀ ਵਜੋਂ ਯਾਤਰਾ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਨੀਤੀ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਟਰੈਕਟਰ ਦਾ ਬੀਮਾ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਸਾਮਾਨ ਢੋਣ ਲਈ। ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੱਸਿਆ

ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਨਾ ਤਾਂ ਟ੍ਰੇਲਰ ਦਾ ਬੀਮਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਟ੍ਰੇਲਰ ਟਰੈਕਟਰ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਟਰੈਕਟਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਯਾਤਰੀ ਵਜੋਂ ਯਾਤਰਾ ਕੀਤੀ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਟਰੈਕਟਰ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਯਾਨੀ ਡਰਾਈਵਰ ਨੂੰ ਹੀ ਰੱਖ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 2 (ਬੀਮਾਕਰਤਾ) ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਜਾਂ ਸੱਟਾਂ ਲਈ ਜਾਂ ਟਰੈਕਟਰ ਦੇ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਹੁੰਚਿਆ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਤੁਰੰਤ ਕੇਸ ਦੀ ਅਸਲ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਬੇਮਿਸਾਲ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਤੁਰੰਤ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾਅਵੇਦਾਰ (ਅਪੀਲਕਰਤਾ) ਨੂੰ ਟਰੈਕਟਰ ਮਾਲਕ ਤੋਂ ਵਸੂਲਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਨਾਲ ਅਦਾ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਇਕਸਾਰ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ। [ਪੈਰਾ 9 ਅਤੇ 10] [654-ਏ-ਡੀ]

ਨੈਸ਼ਨਲ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਸਵਰਨਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ। (2004) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 297: [2004] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 180; ਮੰਗਲਾ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਓਰੀਐਂਟਲ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ (2018) 5 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 656; ਰਾਣੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਨੈਸ਼ਨਲ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਹੋਰ। 2018 (9) ਸਕੇਲ 310; ਮਨੁਆਰਾ ਖਾਤੂਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਰਾਜੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ। (2017) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 796 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

2. ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਸਾਰੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਿਰਲੇਖਾਂ ਲਈ ਜਾਇਜ਼ ਅਤੇ ਢੁਕਵੀਂ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਰਕਮ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਆਗਿਆਯੋਗ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਉਕਤ ਸਿੱਟੇ ਨੂੰ ਭੰਗ ਨਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਜਾਇਜ਼ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। [ਪਰਾ 11] [654-ਐੱਫ-ਜੀ]

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ

[2004] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 180 ਪੈਰਾ 10 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ

(2018) 5 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 656 ਪੈਰਾ 10 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ

2018 (9) ਸਕੇਲ 310 ਪੈਰਾ 10 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ

(2017) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 796 ਪੈਰਾ 10 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ 2018 ਦਾ ਨੰਬਰ 8278-8279

ਸ਼ਿਵਰਾਜ ਬਨਾਮ ਰਾਜੇਂਦਰ ਅਤੇ ਹੋਰ

ਬੰਗਲੁਰੂ ਵਿਖੇ ਕਰਨਾਟਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 13.08.2015 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ, ਐਮ.ਐਫ.ਏ. ਨੰ. 7662 ਆਫ 2013 (ਐਮ.ਵੀ.) ਸੀ/ਡਬਲਯੂ ਐਮ.ਐਫ.ਏ. ਨੰ. 9995 ਆਫ 2013 (ਐਮ.ਵੀ.) ਵਿੱਚ।

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕਨਿਕਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਐਸ. ਊਸ਼ਾ ਰੈਡੀ, ਅਸ਼ਵਿਨ ਵੀ. ਕੇ., ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰੇਖਾ ਚੰਦਰ ਸ਼ੇਖਰ, ਐਚ. ਚੰਦਰ ਸ਼ੇਖਰ, ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਲਈ ਵਕੀਲ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ

ਏ. ਐਮ. ਖਾਨਵਿਲਕਰ, ਜੇ. 1 ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਅਪੀਲਾਂ ਕਰਨਾਟਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ 13 ਅਗਸਤ, 2015 ਨੂੰ ਬੰਗਲੁਰੂ ਵਿਖੇ ਐਮ.ਐਫ.ਏ. ਨੰ. 7662 ਆਫ 2013 (ਐਮ.ਵੀ.) ਅਤੇ ਐਮ.ਐਫ.ਏ. ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਸਾਂਝੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹਨ। 2013 (ਐਮ.ਵੀ) ਦਾ ਨੰਬਰ 9995 ਜਿਸਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 2 (ਬੀਮਾਕਰਤਾ) ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ (ਜ਼ਖਮੀ ਦਾਅਵੇਦਾਰ) ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਵਾਧੇ ਲਈ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

2. ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ, 23 ਫਰਵਰੀ, 2010 ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ ਲਗਭਗ 8:30 ਵਜੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਬੰਗਲੌਰ ਰੋਡ, ਸਰਵੇ ਨੰਬਰ 266, ਬੰਗਲੌਰ 'ਤੇ, ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ ਕੇ ਏ-15-ਟੀ-2011 ਵਾਲੇ ਟਰੈਕਟਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕੁਲੀ ਵਜੋਂ ਯਾਤਰਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਟਰੈਕਟਰ ਦਾ ਡਰਾਈਵਰ ਤੇਜ਼ ਰਫ਼ਤਾਰ ਨਾਲ, ਜਲਦਬਾਜ਼ੀ ਅਤੇ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਨਾਲ ਗੱਡੀ ਚਲਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਟਰੈਕਟਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਪੱਥਰ ਨਾਲ ਟੱਕਰ ਮਾਰ ਦਿੱਤੀ, ਜਿਸਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਟਰੈਕਟਰ ਪਲਟ ਗਿਆ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਨੈਰਥ ਸਾਈਡ ਹਸਪਤਾਲ ਅਤੇ ਡਾਇਗਨੋਸਟਿਕ ਸੈਂਟਰ, ਬੰਗਲੌਰ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ, ਜਿੱਥੇ ਉਸਦਾ 23 ਫਰਵਰੀ, 2010 ਤੋਂ 27 ਫਰਵਰੀ, 2010 ਤੱਕ ਇੱਕ ਇਨਪੇਸ਼ੈਂਟ ਵਜੋਂ ਡਾਕਟਰੀ ਇਲਾਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਉਸਨੂੰ 27 ਫਰਵਰੀ, 2010 ਤੋਂ 7 ਮਈ, 2010 ਤੱਕ ਬਾਊਰਿੰਗ ਅਤੇ ਲੇਡੀ ਕਰਜ਼ਨ ਹਸਪਤਾਲ, ਬੰਗਲੌਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਇਨਪੇਸ਼ੈਂਟ ਵਜੋਂ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ 4 (ਚਾਰ) ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਰਜਰੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਡਾਕਟਰੀ ਇਲਾਜ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਉਸਨੂੰ 59.4% ਦੋਵਾਂ ਹੇਠਲੇ ਅੰਗਾਂ, ਵਰਟੀਬਰਾ, ਕਲੈਵਿਕਲ ਅਤੇ ਸਕੈਪੁਲਾ ਵਿੱਚ 18.9% ਅਤੇ ਮੂਤਰ ਨਾਲੀ ਦੀ ਸੱਟ ਵਿੱਚ 80% ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸਥਾਈ ਸਰੀਰਕ ਅਪੰਗਤਾ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ, ਜੋ ਕਿ ਪੂਰੇ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ 67% ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਹਾਦਸੇ ਦੇ ਸਮੇਂ ਸਿਰਫ 25 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਕੁਲੀ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਆਪਣੀ ਸਥਾਈ ਅਪੰਗਤਾ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇੱਕ ਕੁਲੀ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਅਯੋਗ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ 6,000/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਆਮਦਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

3. ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਮੋਟਰ ਵਾਹਨ ਐਕਟ, 1988 ਦੀ ਧਾਰਾ 166 ਦੇ ਤਹਿਤ III ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਸੀਨੀਅਰ ਸਿਵਲ ਜੱਜ, ਮੈਂਬਰ, ਐਮ ਏ ਸੀ ਟੀ, ਬੰਗਲੌਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਦਾਅਵਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਐਮ.ਵੀ.ਸੀ. ਨੰ.3533/2010 ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੂੰ ਹਾਦਸੇ ਵਿੱਚ ਹੋਈਆਂ ਸੱਟਾਂ ਲਈ 15,00,000/- ਰੁਪਏ (ਸਿਰਫ ਪੰਦਰਾਂ ਲੱਖ ਰੁਪਏ) ਦੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ 4 ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਐਕਸ. ਪੀ. 1 ਤੋਂ ਪੀ. 24 ਤੱਕ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ। ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੇ ਆਰ.ਡਬਲਯੂ. 1 ਸਗਯਾਰਾਜ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਐਕਸ. ਆਰ. 1 ਅਤੇ ਆਰ. 2 ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ। ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਬੂਤਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਤਿੰਨ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ।

5. ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਇਹ ਤੱਥ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਸੀ ਕਿ ਹਾਦਸਾ 23 ਫਰਵਰੀ, 2010 ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 8:30 ਵਜੇ ਵਾਪਰਿਆ ਜਦੋਂ ਉਹ ਦੱਸੇ ਗਏ ਟਰੈਕਟਰ ਵਿੱਚ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਟਰੈਕਟਰ ਦੇ ਡਰਾਈਵਰ ਦੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਅਤੇ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਨਾਲ ਗੱਡੀ ਚਲਾਉਣ ਕਾਰਨ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਟਰੈਕਟਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਲੋਡਰ ਵਜੋਂ ਯਾਤਰਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਇੱਕ ਬੇਲੋੜੇ ਯਾਤਰੀ ਵਜੋਂ। ਬੀਮਾ ਪਾਲਿਸੀ ਦਾ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਇਹੀ 1+4 ਦੇ ਜੋਖਮ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 2 ਨੇ ਅਪਰਾਧੀ ਵਾਹਨ ਨੂੰ ਬੀਮਾ ਪਾਲਿਸੀ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਹਾਦਸੇ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਇਸਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ। ਫਿਰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਕਾਲਪਨਿਕ ਆਮਦਨ 'ਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਕੂਲੀ ਵਜੋਂ 150/- ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਦਿਨ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ, ਸਬੰਧਤ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਉਮਰ ਯਾਨੀ 25 ਸਾਲ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, 18 ਦਾ ਗੁਣਕ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਪੂਰੇ ਸਰੀਰ ਨੂੰ 60% ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸਥਾਈ ਅਪੰਗਤਾ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਭਵਿੱਖੀ ਆਮਦਨ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਗਣਨਾ 5,83,000/- ਰੁਪਏ (ਪੰਜ ਲੱਖ ਤ੍ਰੀਤਾਸੀ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਸਿਰਫ਼) ਕੀਤੀ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਹਿਸਾਬ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਵਾਹਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਅਤੇ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਜੋਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ 8% ਸਾਲਾਨਾ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਵਿਆਜ ਦੇ ਨਾਲ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਿਰਾਂ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਦੀ ਗਣਨਾ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ:

ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਮੁਖੀ	ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਰਾਸ਼ੀ
1. ਦਰਦ ਅਤੇ ਪੀੜਾ	ਰੁਪਏ 85,000/-
2. ਡਾਕਟਰੀ ਖਰਚੇ	ਰੁਪਏ 1,42,324/-
3. ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਡਾਕਟਰੀ ਖਰਚੇ	ਰੁਪਏ 50,000/-
4. ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੌਰਾਨ ਆਮਦਨ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ	ਰੁਪਏ 12,000/-
5. ਆਰਾਮ, ਪੋਸ਼ਣ ਅਤੇ ਸੇਵਾਦਾਰ ਖਰਚੇ	ਰੁਪਏ 5,000/-
6. ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਆਮਦਨ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ	ਰੁਪਏ 5,83,000/-
7. ਆਵਾਜਾਈ	ਰੁਪਏ 5,000/-
8. ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਸਹੂਲਤਾਂ ਅਤੇ ਬੇਆਰਾਮੀ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ	ਰੁਪਏ 20,000/-
ਕੁੱਲ	ਰੁਪਏ 9.02.324/-

ਸ਼ਿਵਰਾਜ ਬਨਾਮ ਰਾਜੇਂਦਰ ਅਤੇ ਹੋਰ

[ਏ.ਐਮ. ਖਾਨਵਿਲਕਰ, ਜੇ.]

6. ਉਕਤ ਅਵਾਰਡ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 2 (ਬੀਮਾਕਰਤਾ) ਨੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਐਮ.ਐਫ.ਏ. ਨੰ. 7662 ਆਫ 2013 (ਐਮਵੀ) ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਐਮ.ਐਫ.ਏ. ਨੰ. 9995 ਆਫ 2013 (ਐਮਵੀ) ਦੀ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਆਮ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨਾਲ ਮੋਟੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਜਤਾਈ ਪਰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕਾਰਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਲਏ ਗਏ ਸਟੈਂਡ ਅਤੇ ਸਮਕਾਲੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਐਕਸ. ਪੀ 2 ਤੋਂ ਪੀ 5 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਕਿਤੇ ਵੀ ਇਹ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਟਰੈਕਟਰ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਇੱਕ ਟ੍ਰੇਲਰ ਵਿੱਚ ਯਾਤਰਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਬੂਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹਨ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਟਰੈਕਟਰ ਵਿੱਚ ਯਾਤਰਾ ਕੀਤੀ ਜਿਸਦਾ ਬੀਮਾ ਸਿਰਫ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਨਾ ਕਿ ਸਾਮਾਨ ਢੋਣ ਲਈ। ਟ੍ਰੇਲਰ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਾਧੂ ਬੀਮਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਸਗੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰੇਲਰ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਈ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਟਰੈਕਟਰ ਟ੍ਰੇਲਰ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਟਰੈਕਟਰ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਯਾਨੀ ਟਰੈਕਟਰ ਦਾ ਡਰਾਈਵਰ ਬੈਠ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ।

7. ਇਸ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਪਾਲਿਸੀ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਕੇ ਟਰੈਕਟਰ ਵਿੱਚ ਯਾਤਰਾ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 2 ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਅਪੀਲ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵੇਲੇ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਪਹੁੰਚੀ ਗਈ ਰਕਮ ਜਾਇਜ਼ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਿੱਸਿਆਂ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਧੇ ਹੋਏ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ।

8. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਕਤ ਸਾਂਝੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕਨਿਕਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 2 (ਬੀਮਾਕਰਤਾ) ਵੱਲੋਂ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰੇਖਾ ਚੰਦਰ ਸ਼ੇਖਰ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਹੈ। ਦੋਵਾਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਇਸ ਕੇਸ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੋਟਰ ਹਾਦਸਾ 23 ਫਰਵਰੀ, 2010 ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 8:30 ਵਜੇ ਦੇ ਕਰੀਬ ਹੋਇਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਟਰੈਕਟਰ ਡਰਾਈਵਰ ਦੀ ਤੇਜ਼ ਰਫ਼ਤਾਰ ਅਤੇ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਨਾਲ ਗੱਡੀ ਚਲਾਉਣ ਕਾਰਨ ਗੰਭੀਰ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ ਸਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਦੋਵਾਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਹਾਦਸੇ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰੇ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ 60% ਦੀ ਸਥਾਈ ਅਪੰਗਤਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਹੈ।

9. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 2 (ਬੀਮਾਕਰਤਾ) ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਟਰੈਕਟਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਯਾਤਰੀ ਵਜੋਂ ਯਾਤਰਾ ਕੀਤੀ ਜੋ ਕਿ ਪਾਲਿਸੀ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਟਰੈਕਟਰ ਦਾ ਬੀਮਾ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਸਾਮਾਨ ਢੋਣ ਲਈ। ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਨਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਟ੍ਰੇਲਰ ਬੀਮਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਟ੍ਰੇਲਰ ਟਰੈਕਟਰ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਟਰੈਕਟਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਯਾਤਰੀ ਵਜੋਂ ਯਾਤਰਾ ਕੀਤੀ, ਭਾਵੇਂ ਟਰੈਕਟਰ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਯਾਨੀ ਡਰਾਈਵਰ ਨੂੰ ਹੀ ਰੱਖ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ (ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2) ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਜਾਂ ਸੱਟਾਂ ਲਈ ਜਾਂ ਟਰੈਕਟਰ ਦੇ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਹੁੰਚਿਆ ਗਿਆ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੀ ਅਸਲ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਅਸਧਾਰਨ ਹੈ।

10. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਦਾਅਵੇਦਾਰ (ਅਪੀਲਕਰਤਾ) ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਟਰੈਕਟਰ ਮਾਲਕ ਤੋਂ ਵਸੂਲਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨਾਲ ਕਰੇ, ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨੈਸ਼ਨਲ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਸਵਰਨਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ[1], ਮੰਗਲਾ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਓਰੀਐਂਟਲ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ[2], ਰਾਣੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਨੈਸ਼ਨਲ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਹੋਰ[3] ਅਤੇ ਮਨੁਆਰਾ ਖਾਤੂਨ ਅਤੇ ਹੋਰ[4] ਬਨਾਮ ਰਾਜੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਮੇਤ, ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਇਕਸਾਰ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਟਰੈਕਟਰ ਮਾਲਕ (ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1) ਤੋਂ ਵਸੂਲਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨਾਲ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਰਾਹਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

11. ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਸੰਬੰਧੀ ਮੁੱਦੇ ਵੱਲ ਵਾਪਸ ਆਉਂਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਪਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਸਾਰੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਿਰਲੇਖਾਂ ਲਈ ਜਾਇਜ਼ ਅਤੇ ਢੁਕਵੀਂ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਰਕਮ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਆਗਿਆਯੋਗ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਉਕਤ ਸਿੱਟੇ ਨੂੰ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਨਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਜਾਇਜ਼ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਪੀਲ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੀ ਗਰੰਟੀ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ।

[1](2004) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 297
[2](2018) 5 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 656
[3](2018 (9) ਸਕੇਲ 310
[4](2017) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 796

[ਏ.ਐਮ. ਖਾਨਵਿਲਕਰ, ਜੇ.]

12. ਅਸੀਂ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਰੱਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਲੈਣ ਲਈ ਮਨਾਉਣ ਦੀ ਅਸਫਲ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਕਿ ਸਥਾਈ ਅਪੰਗਤਾ ਨੂੰ ਪੂਰੇ ਸਰੀਰ ਲਈ 67% ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਇਲਾਜ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਡਾਕਟਰ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਅਤੇ ਮੈਡੀਕਲ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਸੀਂ ਪਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰੇ ਸਰੀਰ ਲਈ 60% 'ਤੇ ਸਥਾਈ ਅਪੰਗਤਾ ਦੀ ਹੱਦ ਬਾਰੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੁਲਾਂਕਣ ਇੱਕ ਸੰਭਾਵੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਉਕਤ ਖੋਜ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਉਂਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਇਸਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਸਮਕਾਲੀ ਖੋਜ ਹੋਣ ਕਰਕੇ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ।

13. ਉਪਰੋਕਤ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 2 (ਓਰੀਐਂਟਲ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ) ਨੂੰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਰਕਮ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਅਦਾ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਪਰਾਧੀ ਟਰੈਕਟਰ (ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1) ਦੇ ਮਾਲਕ ਤੋਂ ਇਸਨੂੰ ਵਸੂਲਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ।

14. ਅਪੀਲਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਲਾਗਤਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਅੰਕਿਤ ਗਿਆਨ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Megha Tak

Advocate Megha Tak